

Kaupunkiympäristön toimialan talousarvion toteutumisennuste 1/2019.

Sisällysluettelo:

1 Toimintaympäristön keskeisten muutosten vaikutukset talouden/talousarvion toteutumiseen	2
2 Kaupunkistrategian toteuttaminen	3
Kestävän kasvun turvaaminen	3
Uudistuvat palvelut	6
Vastuullinen taloudenpito	8
Vahva ja monipuolinen edunvalvonta	8
Hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö	9
Digitalisaatio-ohjelman ja tietotekniikan toteuttaminen	9
Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	10
Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen	11
Käyttötalouden toteuttaminen	11

1 Toimintaympäristön keskeisten muutosten vaikutukset talouden/talousarvion toteutukseen

Talonrakennuksen investointiohjelmassa on koulujen ja päiväkotien korjaushankkeita ja korvaavia uudishankkeita ennätyskellinen 150 miljoonaa euroa, jolloin myös koulujen ja päiväkotien väistötilatarpeet ja väistötilakustannukset ovat ennätyskellisen suuret. Koska väistötiloista ei saada vuokraa vaan niiden kustannus lasketaan peruskorjatun tai korvaavan uudisrakennuksen vuokraan ja saadaan takaisin vasta tulevaisuudessa, rasittavat ne toimintakateta-voitetta.

Kasvatus- ja koulutus toimialan viime ja tänä vuonna rakennetut ja rakennettavat kiireelliset lisätilat lisää sekä vuokra- ja ylläpitokustannuksia mutta niistä saadaan myös vuokratuotot.

Sisäilmaongelmien tutkimustarve ja tutkimuskustannukset ovat edelleen nousseet. Sisäilmaongelmat lisäävät jonkin verran väistötilakustannuksia sekä energiakustannuksia, jos sisäilmaongelman hoitamiseksi rakennuksen ilmanvaihdon käyntiaikoja joudutaan lisäämään. Kuntien sisäilmaverkoston maaliskuussa julkaistun ilmavaihto-ohjeen mukaisten toimenpiteiden käynnistäminen tulee vaatimaan konsulttitoimeksiantoja ilmanvaihdon säätösuunnitel- mien tekemiseen sekä ilmanvaihdon säätötöitä kohteissa.

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimeenpano-ohjelman päästövähennystoimenpiteiden toteuttaminen tulee kasvatta- maan sekä uudisrakentamisen että peruskorjausten investointikustannuksia, että investointeja olemassa olevan ra- kennuskannan vähäpäästöisyyden edistämiseen. Helsinki siirtyi radon-mittausvelvoitteen piiriin joulukuussa 2018 voimaan astuneen uuden säteilylain mukaan ja samalla raja-arvoja tiukennettiin. Lakimuutos velvoittaa Helsingin työnantajana tutkituttamaan tilojen radonpitoisuudet ja tarvittaessa ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin, mikä lisää sekä henkilö- että palvelunhankintakustannuksia.

Julkisten tilojen avaaminen entistä laajemmin omavalvontakäyttöön edellyttää mittavia muutoksia mm. lukituksiin, rakennuksen osastointeihin sekä turvateknisiin ja taloteknisiin järjestelmiin, joka ylimääräisiä henkilö- ja palvelun- hankintakustannuksia sekä investointitarpeita siksi ajaksi, kun tilojen omavalvontakäytön lisääminen on vireillä.

Kasvatus- ja koulutus toimialalta on siirretty Kaupunkiympäristön toimialalle hallinnoitavaksi turvateknisiä järjestel- miä ja niihin liittyviä palvelusopimuksia uusista kohderyhmistä (päiväkodit, ammatilliset oppilaitokset, työväenopistot) ja niiden hälytys- ja huoltokäyntien tilaus ja laskutus aiheuttavat lisää henkilö- ja palvelunhankintakustannuksia.

Tammikuun ennätyskelliset lumisateet aiheuttivat liikennealueiden lumenpoistotöissä merkittävää kustannusten kas- vua. Urakoitsijat hankkivat lisää aliuurakoitsijoita sekä lumen auraukseen, että lumenkuljetukseen. Lumen varavas- taanottoaikoja perustettiin 20 kpl. Lumenvastaanottoaikoille tuotujen lumikuormien määrä kasvoi huomattavasti, mikä aiheutti kustannusten kasvua. Käynnistetyillä toimenpiteillä voitiin varmistaa lumenvastaanoton toiminnan jat- kuminen.

Myös kiinteistöjen lumenpoistotöissä aiheutui merkittävää kustannusten kasvua. Kattolumenpudotuksia jouduttiin tekemään normaalia talvea enemmän. Kattolumenpudotustöitä sekä piha-alueiden talvikunnossapitoon liittyviä töitä jouduttiin hankkimaan suorahankintana, koska puitesopimustoimittajilla ja palveluntuottajilla ei ollut resurssia hoitaa kaikki töitä. Lumisateet aiheuttivat myös kiinteistöjen hoidossa henkilöstökulujen kasvamisen ylityötuntien muodossa

Siltojen peruskorjauksiin ja ylläpitoon osoitetut määrärahat eivät ole lisääntyneet samassa suhteessa lisääntyneen omaisuuden kanssa. Tästä aiheutunut korjausvelan kasvu näkyy korjauskohteiden kunnossa ja nostaa korjauskus- tannuksia sekä heikentää kustannusten ennustettavuutta.

Valmistelussa oleva vuokratyöryhmän esitys kaupunkikonsernin toimitilojen vuokrausperiaatteista aiheuttaa muu- toksia toiminnassa ja taloudessa: Mikäli esitys hyväksytään, vuokrataso määritetään siten, että vuokralla katetaan kaikki vuokraustoiminnan kulut. Vuokrasopimusehdot määritellään uudelleen ja vuokrasopimukset tullaan päivittä- mään. Subventiotarve poistuu tämän myötä, mutta riskinä ja ennakoitavissa mahdolliset vuokratappiot, mikäli vuok- ralaisten aiheuttamia vahinkoja ei saada perittyä vuokralaiselta, tai maksamattomia vuokria ei saada perittyä.

Ulkoisen vuokrauksen vuokratuloihin yrityksille ja yhteisölle vaikuttavat kohteiden sisäilmaongelmat, peruskorjaukset ja päätökset rakennusten myynneistä ja purkamisista. Vuokratuloja alentavia kohteita ovat odotettavissa olevat Mal- min sairaalan, ravintola Kappelin ja Kaisaniemen peruskorjaukset sekä Kätilöopisto. Myytäväksi päätettävät kohteet vähentävät vuokratuloja vuoden 2019 loppupuolelta alkaen. Purkupäätös Siltasaarenkatu 13, Porthaninkatu 2, Toi- nen linja 7 osilta poistaa näiden kohteiden vuokratulot vuoden 2020 alusta lähtien.

Pysäköintimaksutulot ovat hiukan laskeneet alkuvuodesta verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Pysäköinti-paikkoja on katualueella ollut vähemmän käytettävissä vaikean lumitilanteen vuoksi.

2 Kaupunkistrategian toteuttaminen

Kestävän kasvun turvaaminen

Asuntotuotannon edistäminen

Helsingin yleiskaavan toteuttamisen suunnittelu etenee tavoitteiden mukaisesti. Vihdintien ja Huopalahdentien bu-levardikaupungin kaavarungon laatiminen on käynnissä. Kaavarungossa tarkastellaan rakentamista, liikennejärjes-telyjä ja ympäristöä ja siihen voi antaa mielipiteitä 24.3 saakka. Tavoitteena on saada kaavaruko lautakuntaan tou-kokuussa. Vihdin bulevardin kaavarunkoa varten on keskusteltu liittymäratkaisusta ELY-keskuksen ja Väyläviraston kanssa. Lisäksi on osallistuttu ELY-keskuksen Vihdintien seudullista kehityskäytävää analysoivaan työskentelyyn. Pikaraitiotien kaupunkitaloudellinen arviointi etenee aikataulussaan. Tuusulan bulevardin sisällölliseksi kehittä-miseksi ja suunnittelualueen osittamiseksi mielekkäiksi osakokonaisuuksiksi on hyödynnetty kansainvälisiä asian-tuntijoita.

Liittyen maapoliittisen ohjelman toiseen vaiheeseen on käynnistetty keskustelu maanhankinnan tarpeista yleiskaa-van toteuttamisohjelman alueilla. Yhteistyössä Helen Sähköverkkoyhtiön ja Fingrid Oyj:n kanssa on saatettu päätök-seen sähköverkkokehittämistarpeita määrittelevä Sähkönsiirtoselvitys-raportti. Sen perusteella valmistellaan esiso-pimusta kaupungin ja sähköverkkoyhtiöiden välille.

Maanalaisen yleiskaavan työssä on käynnistetty selvitys maanalaisen kävely-ympäristön viihtyisyyden arvioimiseksi ja selvitys maalämmön toteuttamisedellytyksistä.

Östersundomin yhteisestä yleiskaavasta on valitettu. Helsingin hallinto-oikeudelle on laadittu lausunto, joka käsitel-lään Östersundom-toimikunnassa 29.3.2019. Östersundomin nykyisten asuntoalueiden vesihuollon kapasiteetin sel-vittämistä jatketaan. Verkostomallin avulla on tarkasteltu nykyisen verkoston kapasiteetin riittävyyttä alueelle tavoit-teltavan uuden asutuksen näkökulmasta.

Vuonna 2018 aloitetun asuntotonttien yleinen varauskierron osalta on käyty neuvottelut ja esityksen laatiminen on työn alla. Esitys viedään kaupunkiympäristölautakuntaan kevään aikana. Päättyvien asuntotonttien maanvuokra-sopimusten uusimista koskevia viranhaltijapäätöksiä valmistellaan.

Alueellisen ja markkinaehtoisin pysäköinnin periaatteet on käsitelty Liikennehankkeiden ohjausryhmässä (Liikenne-HOR) ja viedään kaupungin johtoryhmän käsittelyn jälkeen lautakuntaan.

Liikkumisen sujuvuus ja kestävätkulkumuodot

Käveltävän kaupungin suunnitteluedellytysten parantamiseksi on käynnistetty kävelyn kehittämisohjelma. Ohjelman valmiusaste on valmiusaste 15%. Kävelyn edistämiseksi jalankulkulaskentojen suunnittelu käynnistyy kevään ai-kana. Pyöräliikenteen edistämishjelma etenee aikataulussa. Kantakaupungin tavoiteverkon ja baanaverkon toteu-tumista edistetään: yleissuunnitelmat laaditaan Arabianbaanasta sekä Kuusisaaren- ja Munkkiniemenbaanoista.

Älyliikenteen järjestelmien osalta on tehty liikenteenohjauslaitteiden alusta- ja ohjelmointityökalujen kehitystyötä. Asuinalueiden tonttikatujen uusien pysäköintiperiaatteiden käyttöön ottaminen edistyy suunnitellusti.

Keskustan elinvoimaisuuden kehittäminen

Keskustan visiotyö ja kantakaupungin suunnitteluperiaatteiden laadintatyö on käynnissä. Kevään aikana viedään Hakaniemenrannan ehdotus kaupunkiympäristölautakuntaan ja Kauppatorin luonnosvaiheen aineisto tulee nähtä-ville. Eteläsataman itäosan suunnitteluperiaatteiden valmistelu päätöksentekoon on vireillä. Kävelykeskustan laa-jentamisen ja maanalaisen kokoojakadun edellytysten selvitys etenee kansliavetoisesti.

EU-rahoitteinen Opastamisen ekosysteemi hanke innovaatiokumppaneiden kilpailutuksella ja nopeiden kokeilujen käynnistämällä. Hanke jatkuu 2019 syksyyn.

Puistojen peruskorjauksen suunnittelun merkittävimmät kohteet ovat kantakaupungissa Kaisaniemen puisto ja -ranta, Johanneksen puisto ja Sibeliuksen puisto. Töölönlahden rantaraitin suunnittelu välillä Helsinginkatu-Karamziniranta käynnistyy. Töölön torin kehittämiseksi järjestetään suunnittelukilpailu yhteistyössä asemakaavoituksen ja liikennesuunnittelun kanssa. Laaditaan keskustan yleisten alueiden käytön periaatteet ja osallistutaan kantakaupungin uudelleenkaavoitukseen, keskustavision laatimiseen sekä sen käytäntöön viemiseen. City-WC verkoston laajentaminen etenee suunnitelman mukaisesti.

Moderni ilmastovastuu

Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman toteutus on käynnistynyt projektisuunnitelman laatimisella. Uuden rakennusten energiankulutus- ja olosuhdeseurantajärjestelmän testaukset ovat käynnissä ja käyttöönotto vaihe valmistumassa kesään mennessä. Rakentamisen elinkaariohjausmallin valmistelu jatkuu suunnitelmien mukaisesti osana Energiaviisaat kaupungit –hanketta. Sopivan pilottikohteen etsiminen rakentamisen Joutsenmerkki-kokeilulle on käynnissä.

Kiertotaloutta edistetään kasvualustojen kierrätyksellä viherrakentamiskohteissa. Hulevesiratkaisujen detaljitason suunnittelun kehittämiseksi kootaan tietoa Kuninkaantammen hulevesiratkaisujen ylläpidosta, elinkaaresta ja vaikutuksista. Tältä pohjalta kehitetään hulevesien hallintaratkaisuja. Hulevesitulva riskiarviointi valmistui. Hulevesitulva-reittikartoitus käynnistetään.

Metsä- ja puustoinen verkosto kaupunkisuunnittelussa opas valmistui ja käynnistettiin seuraava vaihe, runko- ja alueellisten yhteyksien tarkentaminen Yleiskaavan luontoteemakartan pohjalta paikkatietoon koko kaupungin tasolla. Liito-oravien suojelun ja maankäytön suunnittelun yhteensovittaminen –konsulttityö on käynnistetty. Kasvilajivalintoja ohjaavan Kaupunkikasvioppaan asiasisältö päivitetään 2019. Varaudutaan ilmastonmuutokseen kasvilajivalikoimaa monipuolistamalla ja sen kestävyttä lisäämällä mm. Mustila-hankkeen (uusien ja kestävien kotimaisten kasvilajikkeiden kehittäminen ja tuominen kaupunkiympäristöön) kautta. Julkaistiin raportti luonnon lainalaisuuksia noudattavien, suunniteltujen perennayhdyskuntien koeistutuksista saaduista kokemuksista. Osallistuttiin tutkimushankkeisiin, kuten iTree-hankkeessa puiden tuottamien ekosysteemipalvelujen rahallisen arvon määrittämiseen ja biohiilen käytön pilotoitihankkeen suunnitteluun hiilineutraalin viherrakentamisen edistämiseksi.

Ranta-alueiden ja rantareittien valaistusperiaatteet –konsulttityö on aloitettu ja vuorovaikutusta tehty. Rantaraitin opastushankkeen ensimmäinen vaihe on käynnistynyt. Ulkovaistuksen energiatehokkuutta parannetaan energiansäästö tavoitteiden saavuttamiseksi Helsinki-LED -hankkeessa. Loput elohopealamput (2000 valaisinta) vaihdetaan kuluvan vuoden aikana. Älykkään valaistuksen kehityshankkeisiin on osallistuttu ja sitä jatketaan. Valmisteilla on kriteerit ja järjestetään kilpailutus, jolla mahdollistetaan noin 20 uuden sähköauton latausaseman rakentaminen kantakaupunkiin.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -päästövähennysohjelman ja Itämerihaasteen toimenpideohjelmien jalkautus on käynnissä, luonnonsuojeluohjelman toteuttaminen etenee aikataulussa ja ilmastonmuutokseen sopeutumislinjaukset ovat menossa kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Maalämmön hyödyntämisen periaatteita käsitellyt maalämpötyöryhmä on saanut työnsä päätökseen ja tekstiosuus on viimeistelyvaiheessa. Pohjarakentamisen hiilijalanjäljen arviointityökalu on valmis, ja otetaan käyttöön työkalun käyttökoulutuksen jälkeen.

Kaupungin massojen (maamassat, purkumateriaali) hallinnan koordinointi ja kehittäminen etenevät suunnitellusti. Massojen ja lumen käsittelyn periaatteet ja toimenpideohjelmat 2019-22 ovat olleet kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmän käsittelyssä. Johtoryhmän päätöksen mukaisesti periaatteista ja toimenpideohjelmista järjestetään työpajat huhtikuun alussa, jonka jälkeen ne menevät kaupunkiympäristölautakuntaan ja tiedoksi kaupungin johtoryhmään.

Asuntotuotannon hankkeissa rakennusten energiatehokkuusvaatimukset ovat uudisrakentamisessa noin 10 % määristasoa tiukemmat. Aurinkopaneeleja ja sähköautopaikkoja toteutetaan niissä kohteissa, joissa se on mahdollista.

Liikenteen ilmanlaatu- ja meluhaittoja minimoidaan ilmanlaadun ja meluntorjunnan toimenpidesuunnitelmien mukaisesti.

Elävät, omaleimaiset ja turvalliset kaupunginosat

Merellisyyden vahvistaminen

Merellisen hankkeiden projektointi on käynnissä yhteistyössä Kulttuurija- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Merellisen strategian hankkeet jatkuvat: Eräistä saariston ns. tähtikohteista ja keskeisistä retkeilysaarista on täydennetty ja päivitetty uhanalaisten luontotyyppien selvitys, osa laaditaan kesän 2019 aikana. Vuonna 2018 on laadittu uhanalaisten luontotyyppien selvitykset yht. 29 saaresta ja lepakkoselvityksiä. Saarikortit valmistuivat. Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmaa laaditaan. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisen esiselvitys on valmistumassa.

Osaan saariston ns. tähtikohteista ja keskeisistä retkeilysaarista on täydennetty ja päivitetty uhanalaisten luontotyyppien selvitys. Vuonna 2018 on laadittu uhanalaisten luontotyyppien selvitykset yhteensä 29 saaresta sekä tehty lepakkoselvityksiä. Saarikortit ovat valmistuneet ja Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelmaa laaditaan vireillä. Kansallisen kaupunkipuiston perustamisen esiselvitys on valmistumassa.

Vesijoukkoliikenteen kehittämisperiaatteet -selvitys on valmistunut. Jatkotyönä selvitetään Kruunuvuorenrannan vesiliikenneyhteyden kehittämistä ja Hakaniemi – Ruoholahti -heilurireitin toteutusta. Hernesaaren asemakaavaehdotus oli lautakunnassa helmikuussa.

Vahvistetaan kaupunginosien omaleimaisuutta täydennysrakentamisen, maisemasuunnittelun ja luonnonhoidon keinoin.

Yleiskaavan toteuttamisohjelman täydennysrakentamisen painopistealueet on priorisoitu. Näistä keskeisimmiksi valitut kaupunki uudistusalueet on lanseerattu ja niiden edistäminen on alkanut tiiviissä yhteistyössä Kaupunginkanslian kanssa.

Puistojen uudisrakentamisen suunnittelu painottuu asuntotuotantokohteisiin liittyvien puistohankkeisiin. Suunnittelu on käynnistynyt Orapihlajatie ja Paatsamatien alueen puistoissa ja jatkuu mm. Maunulan koillisosan puistoissa, Raide-Jokeriin liittyvissä Käskynhaltijantien ympäristön puistoissa ja Viikinojanpuiston viljelypalsta-alueella. Puistojen uudisrakentamisen suunnittelua on käynnissä myös vanhojen asuinalueiden puistoissa kuten Rosina Heikelinpuisto, Kauppalanpuiston koira-aitaus, Kirsikkapuisto ja Adriananpuistikko. Asuinalueilla suunnitellaan peruskorjauksia muun muassa Laivastonpuiston kentälle, Maistraatinpuistoon, Ilveskorvenpuistoon ja Kellotorninrinteeseen sekä leikkipuistoihin Herttoniemi, Traktori, Maunula ja Lampi. Projektialueilla painopiste on Pasilan ja Kruunuvuorenrannan puistojen suunnittelussa. Liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden osalta mm. Kivikon liikuntapuiston suunnittelu sekä Keskuspuiston ulkoilureitistöön kehittämissuunnitelma ovat käynnistyneet.

Yleisten alueiden tarvetarkastelut eli aluesuunnitelmat on käynnistetty Kaarelan, Maunula-Oulunkylän, Herttoniemen ja Vuosaaren alueilla. Aluesuunnitelmia on valmisteltu Pukinmäen ja Malmin sekä Kallion ja Alppiharjun alueilla vastaten tiivistyvän kaupungin ja luonnonhoidon suunnittelun haasteisiin. Sukupuolivaikutusten arviointia aluesuunnitelmissa tutkimusta jatkettiin yhteistyössä kaupunginkanslian tutkimushankkeen kanssa. Luonnon- ja maisemanhoidon suunnittelu kytkeytyy osaksi aluesuunnittelua. Luonnon- ja maisemahoidon suunnitelmien laadinta jatkuu Konala-Pitäjänmäen, Pakila-Tuomarinkylän ja Mellunkylä-Vartiokylän alueella sekä aluesuunnitelmien valmistuttua Kaarelan, Maunula-Oulunkylän, Herttoniemen ja Vuosaaren alueilla. Keskuspuiston yleissuunnitelma viimeistellään hyväksymiskäsittelyyn. Keskuspuiston alueen luonnon- ja maisemanhoidon suunnittelua jatketaan Laakson ja Ruskeasuon sekä Pirkkolan metsän alueilla. Nuuksion kokonaisuuteen kuuluvan Salmen ulkoilualueen luonnonhoidon suunnittelu alkaa ja Luukin osuus on valmistunut. Maisemasuunnittelun työpanosta ja asiantuntijuutta tarjottiin suureen osaan asemakaavahankkeita. Malminkartanonhuipun ja Kivinokan asemakaavojen laadinta käynnistyi. Alppipuiston ehdotus on lautakunnassa vuoden 2019 aikana.

Laaditaan alueellisia kehittämissuunnitelmia yleiskaavan toteuttamisohjelman täydennysrakentamisalueille

Viikin-Malmin pikaraitiotiestä on laadittu yleiskuvaus linjan ja siihen liittyvien yhteyksien nykyisestä maankäytöstä ja sen potentiaalista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä laadittu yksittäisiin kohteisiin arviota tukevia maankäyttötarkasteluja. Arviot on esitelty asemakaavoittajille ja niitä on tarkennettu saadun palautteen perusteella. Työ on viimeistelyvaiheessa, valmiusaste 95%.

Itä-Helsingin kehityskuvatyön laadinnan poikkihallinnollinen yhteistyöprosessi on saatu päätökseen 25.3.2019. Läntisen Helsingin kehityskuvatyö on alkanut.

Kallvikintien täydennysrakentamisen suunnitteluperiaatteet ja Kontulan kerrostaloalueen täydennysrakentamisperiaatteet ovat olleet nähtävillä. Länsi-Herttoniemen suunnitteluperiaatteita voi kommentoida verkossa koko kevään ajan. Jollaksen suunnitteluperiaatteiden luonnos on valmistunut ja se on nähtävillä 15.3-12.4. Mellunmäen metroaseman ympäröivän alueen asemakaavamuutos on ollut nähtävillä maaliskuussa. Aluetta kehitetään tiiviiksi lähikeskukseksi ja julkisen liikenteen solmukohtaksi (Vantaan suunnalta tuleva raitiolinja). Itäkeskuksen alueen kehittämiseksi järjestetään Itä-Helsingin keskuksen suunnittelukilpailu.

Kruununsiltojen raitiovaunukorttelien asemakaavan muutosluonnos Laajasalossa hyväksyttiin lautakunnassa helmikuussa jatkosuunnittelun pohjaksi, lisäksi helmikuussa hyväksyttiin Koirasaarentien ja ilomäentien alueiden asemakaavat Laajasalon keskustassa. Alueet liittyvät Laajasalontien muuttamiseen katualueeksi. Itäkeskuksessa on alka-massa Itä-Helsingin keskuksen suunnittelukilpailu. Karhunkaatajan alueen asemakaavaehdotus oli nähtävillä loppuvuodesta 2018 muistutusten esittämistä varten.

Viikin-Pihlajiston alueen kokonaistarkastelu täydennyskaavoituksen pohjaksi Raide-Jokeriin ja Viikin-Malmin pikaraitiotiehen tukeutuen on aloitettu. Malmin keskustan suunnitteluperiaatteiden laadintaa jatketaan tulevaisuuskenaariotyöllä ja lentokenttäalueelta valmistellaan Nallerinteen asemakaavamuutosta lautakuntaan kevään aikana.

Pohjois-Pasilan Eteläinen postipuiston asemakaavaehdotuksen lautakunta hyväksyi nähtäville maaliskuussa ja Hernesaaren asemakaavaehdotus on lautakunnassa helmikuussa 26.3.

Segregaation ehkäisy

Täydennysrakentamiskohteiden priorisoinnissa on kiinnitetty kokonaisvaltaisesti huomiota segregaation ehkäisyyn. Kaupunkiudistuskohteita ovat Malmi, Kontula-Mellunmäki ja Kannelmäki- Malminkartano. Lisäksi Meri-Rastila ja Jakomäki, jotka vaativat segregaation ehkäisyn näkökulmasta huomiota. Aluesuunnitelmissa tutkitaan sukupuolivai-kutusten arviointia osana kaupunginkanslian tutkimushanketta.

Kaupungin vuokrataloissa tavoitteena on sosiaalisesti ja taloudellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Asuntotuotannon käynnistettävistä hankkeista noin 50 % on ARA-vuokra-asuntoja ja noin 50 % on välimuodon asuntoja eli asumisoikeus- ja Hitas-asuntoja. Hissivastuksen avulla edistetään hissien jälkiasennuksia vanhaan asuntokantaan.

Esteettömyystyötä edistetään esteettömyystyöryhmässä laaditun suunnitelman mukaisesti.

Uudistuvat palvelut

Monipuoliset sijaintipaikat yrityksille

Lassila-Kannelmäen toimitila-alueen suunnitteluperiaatteet ovat olleet nähtävillä. Marian kasvuyrityskampuksen kaavaehdotus toteutetaan pidetyn konseptikilpailun pohjalta yhdessä alueen toteuttajan kanssa. Laakson yhteissai-raalan alueen suunnittelu etenee aikataulussa ja Helsinki Garden –hanketta valmistellaan päätöksentekoon ke-väällä. Teollisuuskadun kehittämistä on esitelty helmikuussa pop-up-toimipisteessä ja erityisesti alueen yrittäjille jär-jestetyissä tilaisuuksissa yhdessä kaupunginkanslian kanssa. Kivikkoon on käynnistetty helikopterikentän sijoittu-misselvitystyö. Östersundomin Norrbergetiin yritystoiminnan alueen suunnittelutyö etenee asemakaavan laadin-nalla.

Kumppanuus ja osallisuus

Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu toimialatasoinen osallisuussuunnitelma, jolla toteutetaan kaupunkitasoi-sen osallisuusmallin periaatteita.

Kaupunkiympäristö on esillä Keskustakirjasto Oodiin avatussa osallisuustila Bryggassa, joka tarjoaa kaupunkilaisille tietoa siitä, miten kaupungin kehittämiseen voi osallistua ja tarjoaa myös mahdollisuuksia osallistua toimialan kehittämiseen.

Toimialalla kootaan tietoa alueellisesti, järjestetään alueellisia tilaisuuksia sekä tehdään yhteistyötä kaupungin toimialojen kesken. Alueellisia tapahtumia ovat esimerkiksi Kantakaupunkimessut ja Itämessut, joissa esitellään laajasti näiden alueiden suunnitelmia. Asukaita osallistavia aluesuunnitelmia käynnistyy keskeisillä maankäytön muutosalueilla Pukinmäen ja Malmin sekä Kallion ja Alppiharjun alueilla vastaten tiivistyvän kaupungin ja luonnon hoidon suunnittelun haasteisiin.

Puistolassa on toteutettu osallistava palvelutilaverkon tarkastelu ja sen tulokset otetaan huomioon talonrakennuksen investointiohjelman 2020 – 2029 valmistelussa.

Ketterä toimintakulttuuri

Katujen rakennuttamisprosessin katutöiden haittojen vähentäminen 2019-2021-projektin kehittäminen (Lean) on käynnistynyt yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Työmaiden haittojen hallintaan tähtäävien etukäteisarviointityökalujen kehittäminen mm. haittojenarviointityökalu Louhi ja Haittojen hallintasuunnitelma on käynnissä.

Rakentamisen laatua ja rakennusprosessin ketteryyttä parannetaan ottamalla käyttöön uusia hankinta- ja urakka- muotoja. Uusien urakka- muotojen sisäänajo jatkuu. Allianssimallin kohteita ovat Jakomäen sydän ja Pakilan allianssi, joka käsittää kaksi koulua ja kaksi päiväkotia. Elinkaarihankkeina toteutetaan Vuosaaren lukio ja Puotilan ala-asteen koulu. Hämeentien peruskorjauksessa ajetaan sisään uutta toimintatapaa, jossa viestintään panostamalla etsitään mahdollisimman vähän liikennettä ja lähitalojen asukkaita häiritsevää toimintaa.

Asuntorakentamisprosessin sujuvoittamistyön ensimmäinen vaihe on aloitettu valmistelemalla sisäinen ja ulkoinen sidosryhmäkysely, jonka tarkoituksena selvittää prosessin pullonkaulat.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi lupaprosesseja on kehitetty sekä sisäistä organisaatiota perustamalla kaksi uutta lupa- yksikköä, organisaatiomuutoksen myötä molemmat yksiköt valmistelevat ja päättävät kaiken tyyppisiä lupia ja moniosaaminen lisääntyy.

Toteutettaessa noin 20 kasvatuksen ja koulutuksen väistö- ja lisätilahanketta, on hankeprosessia ja tiedonkulkua kehitetty. Varhaiskasvatuksen tilojen rakennuslupaprosessissa on kaupungin kokonaisselvityksessä havaittu useita prosessivirheitä. Erityisesti pienten hankkeiden ja käyttötarkoituksen muutoslupien hakemiseen, toteutukseen ja määräaikaisten sekä tilapäisten lupien jatkolupiin liittyvät prosessit ja ohjeistukset käydään läpi ja dokumentoidaan osana kaupungin johdon asettamaa task force –työskentelyä. Myös leanattu väistö- ja lisätilahanketta dokumentoidaan tässä yhteydessä.

Ulkoilmatapantumien järjestämisen prosessin kehittämiseen keskittynyt Lean-projekti valmistuu juhannukseen mennessä.

Työympäristön ja liikkumisen (MaaS) konseptin määrittely etenee suunnitellusti. Monipaikkaiselle työlle on luotu edellytyksiä digitalisoimalla aktiivikäyttöisiä paperiarkistoja sekä edistetty arkistojen sähköistä säilyttämistä.

Palveluita uudistetaan asiakaslähtöisesti

Asiakaskokemuksen kehittämisen kokonaisuuden toimeenpano toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Asiakastyönajokortin kehittäminen etenee kevään aikana. Asiakasmittariston kehittäminen käynnistetään syksyllä 2019.

Kaupunkiympäristön toimialan keskitetty asiakaspalvelu hyödyntää toiminnassaan chat-palvelua ja keinoälyä. Toimialan asiakaspalaute kerätään ja välitetään asiantuntijoiden vastattavaksi.

Ajoneuvojen siirtoihin liittyvien oikaisuvaatimusten tekeminen asiointiportaalissa tulee mahdolliseksi kevään aikana, samoin maksuajan saaminen pysäköintivirhemaksuun osin sähköisesti. Pysäköintitunnusten sähköistä asiointia kehitetään edelleen. Kamera-auto otetaan käyttöön keväällä, käyttöönotto muuttaa merkittävästi pysäköinninvalvonnan toimintatapoja. Pysäköinninvalvonnan uusi tiedonkeruujärjestelmä PACO otetaan käyttöön huhtikuussa. Uusi järjestelmä nopeuttaa ja sujuvoittaa valvontaa.

Toimiala kilpailuttaa asukasvalintajärjestelmän uusimisen, jolla palveluprosessin laatu kehitetään asiakkaiden tarpeita vastaavaksi, lisäksi uusitaan Hitas-rekisteri. ALLU-järjestelmä viimeistellään yhdessä konsultin kanssa valmiiksi siirtämällä alueiden käytön luvat sähköiseen asiointijärjestelmään lupapiste.fi:ssä.

Ympäristöterveydenhuollon valtakunnallinen tietojärjestelmä (VATI) on otettu käyttöön tammikuussa 2019. Järjestelmä on vielä osin keskeneräinen.

Vastuullinen taloudenpito

Raide-jokerin vaikutusalueen maapoliittisten erityisperiaatteiden laatumiseksi tehdään keväällä pohjatyötä ja tausta selvityksiä maanhankintapriorisointeja varten. Alustava projektiluonnosta tarkennetaan ja tehdään vaikutusarvioinnit.

Vuoden 2019 alussa on valmisteltu kiinteistöstrategian ja sisäilmaohjelman toteutusohjelma, jonka pohjalta ohjataan ja seurataan toimenpiteiden toteutumista. Kiinteistöstrategiassa ja sisäilmaohjelmassa esitetyt toimenpiteet hankkeistetaan, aikataulutetaan ja vastuutetaan kevään 2019 aikana sekä käynnistetään toimenpiteiden toteutus aikataulun mukaan. Kiinteistöstrategia, sisäilmaohjelma ja näiden toteutusohjelma menevät kaupunginhallituksen käsittelyyn 25.4.2019.

Sisäilman laadun seurantamittauksiin liittyvä Smart & Clean –hanke päättyy kesällä. Yhteistyössä Suomen suurimpien kuntien kanssa valmisteltu kuntien sisäilmaverkoston ilmanvaihdon käyttöohje on valmistunut ja julkaistiin maaliskuussa.

Sisäisen vuokramallin uudistus käynnistetään kiinteistöstrategian toteutusohjelman mukaisesti. Tilahankkeiden käsittelyohje päivitetään yhdessä kaupunginkanslian kanssa siten, että se mm. ottaa paremmin huomioon uusien toteutusmuotojen vaikutuksen päätöksentekoon. Myös kaupungin rakennuskannan arvottaminen päivitetään kiinteistöstrategian mukaisesti.

Koko kaupungin julkisten tilojen suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa ohjaavaa kaupunkitilaohjetta täydennetään ja kehitetään laaja-alaisena yhteistyönä kaupungin organisaatioiden kanssa.

Verkostotarkasteluja ja palvelulinjausten laatimista jatketaan ja varmistetaan ulkotilojen kaupunkikuvallinen-, toiminnallinen ja ekologinen laatu sekä kustannustietoisuus ja toteutettavuus Hankeohjelmia laaditaan etupainotteisesti osana kaavahankkeita. Keskeisenä yhteistyö- ja suunnittelufoorumina toimii yleisten alueiden ryhmien toiminnan käynnistys. Yleisten alueiden palveluvalikoima –työ on käynnistynyt ja jatkuu.

Toimitilavuokrauksen osalta väliaikaista ja lyhytaikaista vuokraamista toteutetaan niissä kohteissa, joiden käyttötarkoitus on muuttumassa tai niitä ollaan purkamassa.

Asuntotonttien maanvuokrasopimusten indeksointikäytännön uudistaminen aloitetaan konsulttityöllä mallin testauksen pohjaksi. Pohjatyötä on tehty jo aiemmin ja uutta aineistoa lisätään ja vanhoja ratkaisuvaihtoehtoja tarkennetaan.

Talonrakennushankkeiden kosteudenhallintaprosessin toimivuuteen on lisätty pistokoemaiset työmaakäynnit, joissa selvitetään urakoitsijoiden toimenpiteet työmaiden puhtauden ja kosteuden hallitsemiseksi.

Hankintastrategian toimenpideohjelman valmistelu on aloitettu ja ohjelman mukaisten työryhmien työskentely on käynnistymässä. Hankintojen järjestämisen ja hankintaprosessien kehittämistyö jatkuu kuten myös sopimushallinnan ja -mallien kehittäminen. Lisäksi on käynnissä projektiraportoinnin ja arvonlisäkäytäntöjen selvitystyö.

Vuosina 2017 – 2018 kehitetyt tuottavuusmittariston ensimmäiset koko mittariston laajuiset pohjatiedot ovat käytössä ensimmäistä kertaa vuodelta 2018. Tietoja tarkastellaan, ja havaintojen perusteella kehitetään ja tarkennetaan mittareita tarvittaessa edelleen. Osa mittareista kytkeytyy myös yksikkökustannusseurantaan, joka on vuonna 2019 ensimmäistä kertaa osa toimialan yhteisiä tulospalkkiotavoitteita. Erityisesti tuottavuutta kuvaavia yksikkökustannuksia ja niiden laskentaa tarkastellaan, ja niille etsitään vertailtavuutta muista suurista kaupungeista.

Vahva ja monipuolinen edunvalvonta

MAL2019 -suunnitelma on valmistunut päätöksentekoon. HSL-hallitus käsittelee asiaa 26.3.2019 ja HSYK 28.3.2019. Maakuntakaavaaluonnoksesta on laadittu lausunto. Maakuntakaavaehdotukseen laaditaan lausuntoa 16.4.2019 kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn.

Helsingin kansainvälistä saavutettavuutta pyritään parantamaan edistämällä lentoradan suunnittelua yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Toimiala on työskennellyt aktiivisesti ns. Suomirata infranrykki eli task-force – työryhmässä. Vaikutettu aktiivisesti seudun kaavaprosessien linjauksiin, jotta ovat myös Helsingin tavoitteiden mukaisia. (Uusimaakaava 2050, MAL-työ)

Toimiala on osallistunut maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen tähtäävään yhteistyöhön muiden kaupunkien, Kuntaliiton ja Ympäristöministeriön kanssa.

Sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi osallistutaan mm. kuntien sisäilmaverkoston toimintaan ja vaikutetaan valtakunnalliseen Terveet tilat 2028 -ohjelmaan sekä terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen valmistelemaan sisäilmaohjelmaan.

Maisemasuunnittelun tietomallinnuksen kehittämistä toteutetaan yhteistyössä Espoon ja Vantaan kaupunkien sekä BuildingSMARTFinlandin kanssa.

Hyvä johtaminen ja hyvinvoiva henkilöstö

Toimialan strategia, tavoitteet ja toimintaympäristön muutokset ovat henkilöstösuunnittelun lähtökohtia. Toimialan yhteinen, palvelukokonaisuuksissa toteutettu henkilöstösuunnitteluprosessi kevään 2019 aikana on mennyt aikataulun mukaisesti eteenpäin ja tuottaa suunnitelman henkilöstön suorituskyvyn ja liikkuvuuden edistämiseksi sekä resurssien kohdentamiseksi. Vakituisten henkilöstön määrän kasvua hallitaan mm. kehittämällä työnkuvia ja osaamista, yhteistyötä ja työn tekemisen tapoja sekä tehtävärakenteita uudistaen. Henkilöstön eläköitymisen yhteydessä arvioidaan tarve täyttää tehtävä uudelleen.

Palvelutuotannossa tarvittavan henkilöstön saatavuus ja pysyvyys varmistetaan panostamalla etenkin ennakoivaan rekrytointiin. Sujuvan rekrytointiprosessin tueksi valmistaudutaan toimialalla kevään aikana uuden rekrytointijärjestelmän käyttöön ottoon.

Osana työympäristökehittämisen kokonaisuutta on laadittu toimenpidesuunnitelma mm. muutosjohtamisen ja henkilöstön valmiuksien edistämiseksi monipaikkaiseen työhön. Toimialan palkitsemislinjaukset uudistettiin alkuvuodesta tukemaan mm. uusien toimintatapojen yhteistä kehittämistä ja kokeilua, yhteistä tavoitteen asettelua ja niihin sitoutumista sekä muutosta ja oppimista tukevan työympäristön rakentamista.

Tavoitteita ja toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi on suunniteltu työyhteisöissä mm. Kunta10-kyselyn tulosten perusteella. Kaupunkiympäristön työhyvinvointisuunnitelma valmistuu huhtikuun loppuun mennessä. Suunnitelma pitää sisällään toimialan tavoitteet ja toimenpiteet henkilöstön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Lisäksi se sisältää lakisääteisen työsuojelun toimintasuunnitelman sekä toimenpiteet henkilöstön yhdenvertaisuuden edistämiseksi toimialalla. Työkykyjohtaminen on yksi toimialan henkilöstöjohtamisen painopistealueista ja esimiesten valmiuksia ennakoivaan työkykyjohtamiseen vahvistetaan kevään aikana työterveyshuollon kanssa yhdessä toteutettujen valmennusten avulla.

Digitalisaatio ja hyvä asiakaskokemus edellyttävät henkilöstön hyvää perehdyttämistä, osaamisen jatkuvaa kehittämistä ja sen jakamista sekä verkostoitumista ja hyviä vuorovaikutustaitoja. Näitä taitoja edistetään Kympp Akatemia – koulutusohjelman avulla sekä kevään aikana hankittavalla digitaalisella oppimisalustalla, joka mahdollistaa vuorovaihteisen, ajasta ja paikasta riippumattoman oppimisen.

Digitalisaatio-ohjelman ja tietotekniikan toteuttaminen

Digitalisaatio-ohjelman toteuttaminen edistyy toimialan digiohjelman ja kaupunkiyhteisen digiohjelman kärkihankkeiden osalta keväästä 2019 alkaen. Toimialan digiohjelman toteutumisen osalta osaamista vahvistetaan ostopalveluilla. Digitalisaation toimenpideohjelma täsmennetään lautakunnan käsittelyyn toukokuuhun 2019 mennessä.

Asemakaavoituksessa on meneillään useita digitalisaatiohankkeita, joissa tavoitteena on kaavan tiedonhallinnan kehittäminen ja työn sujuvoittaminen. Tavoitteena on kaavatietokannan tuotannon aloittaminen vuonna 2019. Asemakaavahankkeiden tietojenhallinta (Kaavapino) –työkalua kehitetään tarkoituksena tuotantokäyttöön tarkoitettun työkalun hankintapäätös vuonna 2019. Lisäksi on meneillään kaavamääräysten kehittämistyö, joka valmistuu 2019 ja sähköisen kaavapalautelomakkeen kehittämistyö, joka jatkuu 2019 puolella. Kaavatietokannan tuotantoprosessia valmistellaan sekä ohjeistetaan kevään aikana. Ajantasainen tuotanto on tarkoitus käynnistää kesäkuuhun 2019 mennessä.

Karttasektorilla on jatkettu keskeisten tietoaineistojen ja niiden tuotantojärjestelmien kehittämistä. Aineistopalveluissa on julkaistu uusia avoimen datan aineistoja, kuten muun muassa opaskartan vektorimuotoinen aineisto sekä asukas- ja yrityspysäköintivöhykkeet. Kartastotöiden rinnalla on jatkunut myös kaupungin 3D-tietomallin ylläpito. Alkuvuoden aikana on lisäksi valmisteltu kuntien KEHTO-paikkatietoyhteistyön käynnistämistä sekä osallistuttu valmistelutyöryhmissä Kansallisen Paikkatietoalustan hankkeeseen.

Tiedonohjaussuunnitelma (TOS) saatetaan loppuun ja tiedonohjausjärjestelmä (TOJ) otetaan käyttöön. Toimialan tietojärjestelmän kehittäminen sähköistä pitkäaikaisarkistointia varten, dokumenttienhallinnan kehittäminen, mm. dokumenttienhallinnan kokonaisuuden uudistaminen ja verkkolevytyö jatkuvat.

Yritysvuokrauksessa valmistellaan vuokrasopimusten sähköisen allekirjoittamisen käyttöönottoa vuonna 2019. Kaupunkiympäristön toimialan ja Hekan kanssa on käynnissä asuntovuokrausjärjestelmän kilpailutus. Prosesseja tarkennetaan ja digitaaliset palvelut otetaan käyttöön uuden järjestelmän kautta. Tällä ennakoidaan tulevaa KYMP-taloon muuttoa uusi järjestelmä mahdollistaa mahdollistaa paperittomamman työskentelytavan ja prosessikulun seuraamisen.

Digitalisaation toimenpiteitä edistetään ylläpidon osalta: urakanhallintajärjestelmän kilpailuttaminen on käynnistymässä ja toimiala on ollut mukana kansainvälisen 5G –tukiaseman muotoilukilpailussa. Uuden Smart City -tekniikan soveltamisen suunnittelutyö etenee suunnitellusti.

Rakentamislogistiikkakartan siirtämisestä sähköiseen muotoon etenee ja Kruunuvuorenrannasta tehdään pilottihanke kevään aikana. Rakentamislogistiikan konsulttipalvelujen kilpailutus on käynnissä. BEM-huoltokirjan kehittämistä on jatkettu. Kiinteistönhoidon tarpeisiin muodostettu mitoitustyökalu on järjestelmän toimittajalla toteutuksessa.

Rakennusrasitteiden ja kiinteistöjen yhteisjärjestelyjen kehittäminen sähköiseksi on määrittelyvaiheessa ja sähköisestä julkipanolistasta (kosketusnäyttö) on tilausvaiheessa.

VISTRAan perustuen valmistui testaukseen viheralueiden saavutettavuusmittarin ensimmäinen vaihe, viheralueiden käyttöpainetta sekä viheralueiden ja palveluiden reitteihin ja sisääntulokohtiin perustuvaa saavutettavuutta arvioiva paikkatietopohjainen väline (konsulttityö). Toimenpideohjelman kartta ja taulukko valmistuivat ja niitä päivitetään hankkeiden osalta vastaamaan paremmin jatkotarvetta.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskinä on katu- ja kunnallisteknisten konsulttitoiden viivästyminen, konsulttien resurssipuutteesta johtuen. Lauttasaarensillan peruskorjaussuunnittelu on myöhästynyt merkittävästi suunnittelijoiden resurssipulan sekä hankkeeseen liittyvien liikennesuunnitelmamuutosten takia. Sillankorjauksen yhteydessä toteutettavasta katusuunnitelmasta on valittu. Korjaussuunnitelmat on tehty uuden katupoikkileikkauksen mukaisena. Mikäli katusuunnitelman valitus menee läpi, joudutaan korjaussuunnitelma tekemään osittain uudestaan. Riskinä on työn lykkäytyminen sekä viime hetken muutosten aiheuttama kustannusten nousu. Itäväylän valaisinmastoissa Herttoniemessä on havaittu vakavaa tyven korroosiota ja perustan betonin heikkokuntoisuutta. Varauduttava pikaisiin toimenpiteisiin. Korvaavan valaistuksen suunnittelutyö on käynnistetty.

Lumenvastaanotto toimintaan liittyviä riskejä ovat lumenvastaanottokapasiteetin riittämättömyys ja merkittävä vähentyminen nyt sekä lähivuosina. Lumenvastaanotto ei ole lumilogistiikan periaatteen mukaisesti kaavoituksellisesti järjestetty alueellisenä toimintana. Hernesaareissa tapahtuvaa lumen mereen kaadon ympäristövaikutuksia tulee selvittää ja riskinä on, että lumenvastaanotto paikka suljetaan.

Ilmastomuutos aiheuttaa sään ääri-ilmiötä, jonka seurauksena ovat muun muassa runsaslumiset talvet, kuumat ja sateettomat kesät, rankkasateet, meri- ja jokitulvat sekä myrskyt.

Merkittävien kaavaprosessien ja infrainvestointipäätösten etenemiseen liittyy juridisia ja poliittisia riskejä.

Koulujen ja päiväkotien peruskorjausten ja akuuttien sisäilmaongelmaisten koulu- ja päiväkotitilojen vaatimien väistötilojen hankkimisessa sekä lisääntyneiden päivähoito- ja esiopetustarpeiden vaatimien tilojen hankinnassa ja toimituksissa on suuria haasteita. Paviljonki väistö- ja -lisätilojen hankinnan kireät aikataulut vaikuttavat ylläpitopalveluiden järjestämiseen. Sisäilmaongelmien ratkaiseminen vie merkittävän määrän henkilöresursseja.

Talonrakentaminen jatkuu erittäin vilkkaana ja se aiheuttaa kustannuspaineita nykyisissä urakoissa. Kruunusilloissa aikatauluriskin muodostavat lupa-asioiden pitkittyminen ja Hakaniemen alueen suurten muutostöiden aikataulussa pysyminen.

Viimeisen vuoden aikana on kaupunkiin sopimussuhteessa olevia urakoitsijoita hakeutunut konkurssiin neljä (4) kappaletta, mikä on vuositasolla huomattavasti enemmän kuin viimeisinä vuosina. Riskinä on, että nousukauden jälkeen kaupungille hakeutuu töihin urakoitsijoita, joiden taloudellinen tilanne on epävakaa.

Hintatason pysyminen edelleen korkealla tasolla voi vaikeuttaa jatkossakin kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteuttamisedellytyksiä, myös ammattitaitoisen henkilöstön pysyvyysongelmat aiheuttavat paineita. Tuotannon pitäminen nykyisellä tavoitetasolla edellyttää koko asuntotuotantoprosessin häiriöttömyyttä koko kaupungin tasolla.

Luvottomien päiväkotien valvontaprosessi on priorisoitu muiden tehtävien edelle ja mm. luvottomien majoitushuoneistojen valvonta on tällä hetkellä keskeytyksissä

Osaavan henkilökunnan rekrytoinnissa ja oman henkilökunnan pysyvyydessä on haasteita koko toimialalla.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Sitovien toiminnallisten ja muiden toiminnan tavoitteiden ennustetaan tässä vaiheessa toteutuvan.

Merkittäviä epävarmuustekijöitä tavoitteiden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa liittyy luovutetun rakennusoikeuden 400 000 k-m² saavuttamiseen. Myös asuntotuotanto-ohjelman ja katuinvestointiohjelman yhteensovittaminen; ATO-mittarin tavoitetaso 360 tavoitteen toteutumisen riskinä on asuntorekisterin puutteelliset tiedot. Asiakastytyväisyyden ennustettavuuden osalta mittaustuloksia ei vielä ole tarpeeksi käytössä.

Sitovat ja muut toiminnalliset tavoitteet esitetty liitteessä 2.

Määrällisten tavoitteiden toteutumisennuste on esitetty liitteessä 3.

Käyttötalouden toteutuminen

31001 Kaupunkirakenne, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYYNTITUOTOT	16 390	16 394
MAKSUTUOTOT	60 495	61 535
TUET JA AVUSTUKSET	0	150
VUOKRATUOTOT	260 682	260 682
MUUT TOIMINTATUOTOT	118 935	121 935

VALMISTUS OM.KÄYTT	4 914	4 914
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	461 416	465 610
PALKAT JA PALKKIOT	54 894	54 854
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-289	-282
HENKILÖSIVUKULUT	15 202	15 178
PALVELUJEN OSTOT	101 251	108 714
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	6 294	6 220
AVUSTUKSET	1 796	1 796
VUOKRAKULUT	11 361	12 045
MUUT TOIMINTAKULUT	1 541	1 359
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	192 050	199 884
TOIMINTAKATE	269 366	265 726
POISTOT	88 739	88 972
TULOS	180 627	176 754
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	180 627	176 754

Maankäyttö- ja kaupunkirakenne, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYyntITUOTOT	1 258	1 220
MAKSUTUOTOT	10 260	15 260
TUET JA AVUSTUKSET	0	0
VUOKRATUOTOT	254 000	254 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	107 000	110 000
VALMISTUS OM.KÄYTT	4 914	4 914
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	377 432	385 394
PALKAT JA PALKKIOT	18 652	18 783
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-15	-8
HENKILÖSIVUKULUT	5 169	5 195
PALVELUJEN OSTOT	9 899	9 661
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	150	153
AVUSTUKSET	0	0
VUOKRAKULUT	2 886	3 023
MUUT TOIMINTAKULUT	450	384
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	37 191	37 191
TOIMINTAKATE	340 241	348 203
POISTOT	9 000	9 000
TULOS	331 241	339 203
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	331 241	339 203

Rakennukset ja yleiset alueet, brutto

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYYNTITUOTOT	8 000	8 000
MAKSUTUOTOT	18	18
TUET JA AVUSTUKSET	0	0
VUOKRATUOTOT	222	222
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0
VALMISTUS OM.KÄYTT	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 240	8 240
PALKAT JA PALKKIOT	3 082	3 147
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0	0
HENKILÖSIVUKULUT	854	872
PALVELUJEN OSTOT	75 637	83 837
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	5 100	5 200
AVUSTUKSET	30	30
VUOKRAKULUT	1 100	1 100
MUUT TOIMINTAKULUT	400	300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	86 203	94 486
TOIMINTAKATE	-77 963	-86 246
POISTOT	78 000	78 000
TULOS	-155 963	-164 246
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-155 963	-164 246

Palvelut- ja luvat, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYYNTITUOTOT	7 132	7 174
MAKSUTUOTOT	50 217	46 257
TUET JA AVUSTUKSET	0	150
VUOKRATUOTOT	6 460	6 460
MUUT TOIMINTATUOTOT	11 935	11 935
VALMISTUS OM.KÄYTT	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	75 744	71 976
PALKAT JA PALKKIOT	21 464	21 249
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-194	-194
HENKILÖSIVUKULUT	5 950	5 878
PALVELUJEN OSTOT	6 114	6 160
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	414	411
AVUSTUKSET	1 696	1 696
VUOKRAKULUT	4 596	4 709

MUUT TOIMINTAKULUT	501	505
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	40 541	40 414
TOIMINTAKATE	35 203	31 562
POISTOT	1 139	1 372
TULOS	34 064	30 190
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	34 064	30 190

Hallinto- ja tukipalvelut, yhteensä

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYyntITUOTOT	0	0
MAKSUTUOTOT	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0
VUOKRATUOTOT	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0
VALMISTUS OM.KÄYTT	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	0	0
PALKAT JA PALKKIOT	11 696	11 675
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	-80	-80
HENKILÖSIVUKULUT	3 229	3 233
PALVELUJEN OSTOT	9 601	9 056
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	630	456
AVUSTUKSET	70	70
VUOKRAKULUT	2 779	3 213
MUUT TOIMINTAKULUT	190	170
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	28 115	27 793
TOIMINTAKATE	-28 115	-27 793
POISTOT	600	600
TULOS	-28 715	-28 393

31002 Rakennukset

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYyntITUOTOT	3 000	2 000
MAKSUTUOTOT	4 000	5 500
TUET JA AVUSTUKSET	0	0
VUOKRATUOTOT	501 000	493 000
MUUT TOIMINTATUOTOT	4 500	4 200
VALMISTUS OM.KÄYTT	9 500	11 500

TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	522 000	516 200
PALKAT JA PALKKIOT	18 000	17 100
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0	0
HENKILÖSIVUKULUT	4 990	4 700
PALVELUJEN OSTOT	58 210	55 000
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	33 145	39 000
AVUSTUKSET	0	0
VUOKRAKULUT	168 000	173 000
MUUT TOIMINTAKULUT	1 000	1 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	283 345	289 800
TOIMINTAKATE	238 655	226 400
POISTOT	160 000	160 000
TULOS	78 655	66 400
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	78 655	14 643

31003 Asuntotuotanto

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
MYyntITUOTOT	23 460	23 460
MAKSUTUOTOT	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	0	0
VUOKRATUOTOT	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0
VALMISTUS OM.KÄYTT	0	0
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	23 460	23 460
PALKAT JA PALKKIOT	4 865	4 865
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	0	0
HENKILÖSIVUKULUT	1 093	1 093
PALVELUJEN OSTOT	5 662	5 662
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	200	200
AVUSTUKSET	0	0
VUOKRAKULUT	520	520
MUUT TOIMINTAKULUT	7 418	5 418
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	19 758	17 758
TOIMINTAKATE	3 702	5 702
POISTOT	45	45
TULOS	3 657	5 657
TUOTTOTAVOITE	0	0
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	3 657	5 657

31004 HSL- ja HSY-kuntayhtymien maksuosuudet

31006 Tuki HKL Liikelaitokselle

1 000 €	Tubu 2019	Ennuste 1/2019
31004 HSL- ja HSY-KUNTAYHTYMIEN Maksuosuudet	204 050	204 050
- HSL 202 000	202 000	202 000
- HSY 2 050	2 050	2 050
31006 Tuki HKL Liikelaitokselle	22 885	22 885

Avustukset

Hissi avustuksiin on talousarviossa osoitettu 1,6 milj. euroa, lisäksi käytettävissä edellisvuodelta käyttämättä jäänyttä määrärahaa 0,348 milj. euroa ylitysoikeutena, yhteensä 1,954 milj. euroa. Määräraha ennustetaan käytettävän kokonaan.

Vuonna 2019 tulee ennusteen mukaan valmistumaan yli 60 hissiä, johon sisältyy vuodelta 2018 siirtyneet 9 hissiä.

Avustukset	Tubu 2019	Ylitysoikeus	Yhteensä	Ennuste 1/2019
1 000 €				
Asuintalojen hissien rakentaminen	1 606	348	1 954	1954
Ympäristö- ja lupajaosto	60			60
Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus	90			90

LIITTEET

- Liite 2, Sitovien ja muiden tavoitteiden toteutuminen
- Liite 3, Määrällisten tavoitteiden toteutuminen
- Liite 4, Toteutumisennuste investoinnit
- Liite 5, Taulukko yhteenveto investoinnit